

Πετρούπολιν, ἔνθα ἐπληρώθη τιμῶν καὶ ὠραίων ὑποσχέσεων, ἀπέθανε δὲ τὸ 1766.

Ὁφείλομεν νὰ μνημονεύσωμεν νέαν τινὰ ἐπιχείρησιν τῶν Τούρκων, κατὰ τὸ 1756, ἐπιχείρησιν ἐπίσης ἄκαρπον ὡς αἱ προηγούμεναι. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὁ Σουλτάνος Μουσταφᾶς ὁ Γ'. ἐπέδραμε τὴν μικρὰν ταύτην χώραν μετὰ 18 χιλ. ἀνδρῶν. Οἱ Τούρκοι εἰσῆλθον διὰ τριῶν διαφόρων σημείων τῶν συνόρων. Οἱ Μαυροβούνιοι εὕρισκοντο τοιουτοτρόπως κεχωρισμένοι ὅλου τοῦ κόσμου. Τὰ πολεμοφόδια τοῖς ἔλειψαν ταχέως, εἰς σημεῖον ὥστε ἐν φουσέγγιον ἐπληρόνετο ἐν δουκάτον. Τολμηρὰ ὁμως πρᾶξις ἔσωσε τὴν χώραν. Συναθροίσαντες τὰ τελευταῖα τῶν ἐφόδια, 500 ἄνδρες τολμηροὶ, ἐπέπεσον κατὰ μοίρας Ὀθωμανικῆς καὶ καταθραύσαντες αὐτὴν ἔλαβον τὰ ὅπλα αὐτῆς καὶ τὴν πυρίτιδα. Τότε ἡ ἐλπίς ἐπανῆλθεν εἰς τὰς καρδίας ὅλων. Ὀλόκληρος ἡ χώρα ἠγέρθη, ἔδραμεν εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον, ἐφόνευσε 2 χιλ. Τούρκους, ἐκυρίευσε 3 χιλ. ἵππους, 13 χιλ. σκηνὰς καὶ πολυπληθὲς ὑλικόν.

Οὕτω δὲ το Μαυροβούνιον ἐσώθη.

Πρὸς ἐπίμετρον τῆς τύχης, διαρκούσης σφοδρᾶς καταγίδος, ὁ κεραινὸς προὔξενε τὴν ἐκρήξιν δύο ἀποθηκῶν πυρίτιδος, τῆς μιᾶς ἐν τῷ στρατοπέδῳ τοῦ πασσᾶ τῆς Ἀλβανίας, τῆς δὲ ἄλλης ἐν τῷ τῶν Βενετῶν. Διότι κατὰ τὴν ἐκστρατεῖον ταύτην, οἱ Βενετοί, οἱ ἀρχαῖοι οὗτοι σύμμαχοι τῶν Μαυροβουνίων, ἔλαβον τὰ ὅπλα κατ' ἐκείνων, οἷτινες εἶχον σώσει αὐτοὺς πρὸ δύο αἰώνων.

Τῇ 2 Νοεμβρίου 1766 ὁ τουρκικὸς στρατὸς ἐπκνήρχετο εἰς τὰς ἐστίας του, ἐκτεθαρρημένος καὶ ὥσει προσβεβλημένος ὑπὸ δεισιδαιμονίας ἐνεκα ἥττης οὕτως ἀνηκούστου.

Μετὰ τοῦ πολέμου τούτου, περαίνεται ἡ περίοδος ἐκείνου, ὅπερ θέλομεν ὀνομάσει ἀρχαίαν ἱστορίαν τοῦ Μαυροβουνίου.
(ἀκολουθεῖ.)